

Lleida elimina els contagis de la malaltia de mares a fills

Des de la capital del Segrià també arriben bones notícies. A l'Hospital Arnau de Vilanova han estat capaços de reduir les infeccions de la sida de mares a fills al dos per cent. L'aplicació de nous fàrmacs ha contribuït decisivament en aquesta davallada. Hi ha fets preocupants, però: els joves catalans no són prou receptius a les crides preventives.

Cada mes de desembre, la sida és notícia. El primer dia d'aquest mes se celebra, anualment, el Dia mundial que intenta conscienciar la societat occidental del drama que comporta aquesta malaltia. Es una jornada de sensibilització, de solidaritat i de preocupació, però també d'esperança. Les notícies que arriben des de fa anys del Tercer Món són completament esfereïdores, però, ara per ara, a casa nostra els tractaments ja han aconseguit convertir la malaltia en crònica. A l'espera que s'arribi a descobrir algun dia una vacuna, els avenços mèdics permeten millorar ostensiblement la qualitat de vida dels malalts i augmentar els índexs de supervivència. Tot i que el gran repte de la investigació científica en aquest àmbit, continua sent que la brutal malaltia deixi de ser incurable, mentre no arriba aquest dia cal aprofundir en els avenços dels tractaments i sobretot a fer-los accessibles a tots els malalts.

Un exemple d'alguna de les bones notícies que es donaren en el passat Dia mundial contra la sida, el tenim a les comarques de Lleida. Segons van explicar fonts sanitàries, l'Hospital Arnau de Vilanova de la capital del Segrià ha aconseguit que en els últims cinc anys cap partera malalta de sida que rebia tractament contra la malaltia contagiés el virus al seu fill. Des que fa gairebé una dècada es va començar a aplicar un protocol d'actuació en els

embarassos i els parts, a l'hospital lleidatà els casos d'infeccions de sida de mares a fills han passat del vint al dos per cent. Es tracta d'una més de les batalles que a poc a poc es guanyen a la malaltia.

Fa només deu anys, un vint per cent d'embarassades malaltes de sida de l'Hospital Arnau de Vilanova contagiaven el virus al nadó, ja fos durant l'embaràs o bé en el moment del part. El centre sanitari lleidatà, que atén cada any de mitjana sis parteres seropositives o malaltes de sida, va començar a aplicar en aquell moment un protocol per evitar aquesta tragèdia, el qual, en el dia d'avui, ha donat resultats molt satisfactoris. En els últims cinc anys, cap dels nadons fills de dones que estaven en tractament s'ha contagiats del virus, un balanç impensable l'any 1994, quan es va començar a aplicar el protocol mèdic. En els últims cinc anys, l'Hospital Arnau de Vilanova només té constància d'un cas de contagi a un nadó: el d'una dona que desconeixia que era portadora del virus i que, per aquest motiu, no va seguir cap tractament durant l'embaràs ni en el moment del part. L'aplicació d'antivírics a les parteres i als seus fills ha fet que des que s'aplica el protocol a l'hospital lleidatà l'índex de contagis se situï entre el 2 i el 5 per cent. Amb la utilització de l'antiretroviral AZT (Zidovudina), molt efectiu i ben tolerat pels nadons, s'ha demostrat que des de fa anys es pot aturar la

transmissió del VIH. Segons fonts sanitàries, el fàrmac és el més utilitzat arreu del món i en els tractaments duts a terme fins ara no ha mostrat efectes secundaris en els nens. El protocol que se segueix a Lleida des de fa quasi deu anys consisteix a subministrar a les dones embarassades contagiades del virus un antivíric en dosis altes, de manera que s'eliminen els virus que circulen per la sang en el moment de donar a llum. Al nou-nat és medicat al més aviat possible, abans de les sis hores de vida, i al cap de quinze dies, un mes i tres mesos. A més, per evitar el contagi de la malaltia, és determinant també l'actuació mèdica durant el part, que se sol dur a terme amb cesària per evitar al màxim possible qualsevol contacte amb la sang. Després del part, es recomana a la mare que no doni el pit al seu fill.

474 afectats a Lleida. Segons les xifres acumulades des que l'any 1981 es van diagnosticar els primers casos de la malaltia, en aquest moment hi ha 474 seropositius o malalts de sida en tractament a les comarques de Lleida, on aquesta malaltia registra la incidència més baixa de Catalunya (un 3,3 per cent dels casos). Dels afectats, 377 són homes i 97 dones, i els contagis entre heterosexuals són més habituals que no pas entre homosexuals, la qual cosa trenca un dels tabús sobre l'afecció. Dels 18 nous casos detectats a Lleida l'any passat, només el 33 per cent van ser produïts en relacions sexuals entre membres de parelles del mateix sexe. Des de l'any 1981, noranta persones han mort a les comarques de Lleida a causa de malalties derivades de la sida. Ara bé, segons les declaracions dels metges, que consideren que la malaltia s'ha convertit pràcticament en crònica, els índexs de supervivència són molt alts perquè es pot viure amb la malaltia, sempre que, evidentment, el malalt es mediqui convenientment. En el conjunt de Catalunya, actualment hi ha 14.388 persones en tractament -2.779 de les quals són dones i 11.609 homes-, xifres que contrasten amb els 47 pacients a tot Catalunya de què es tenia coneixement entre el 1981 i el 1985. Aquest any s'han declarat 175 nous casos de sida.

L'Hospital Arnau de Vilanova només té consciència d'un cas de contagi a un nadó en els últims cinc anys, i es tractava d'una mare que desconeixia que era portadora del virus.

Les campanyes de conscienciació, la millora dels diagnòstics i els avenços en els tractaments han permès avançar molt en la lluita contra la malaltia. Les últimes dades del Departament de Sanitat a Catalunya afirmen que la majoria de nous casos de sida es diagnostiquen a joves d'entre quinze i trenta anys, la qual cosa pot voler dir que les noves generacions potser no són prou receptives als missatges preventius llançats per les administracions. Els experts consideren que una acció conjunta a les escoles i en les famílies podria millorar molt aquesta

situació, de manera que les campanyes de sensibilització no han d'incidir només en els joves, sinó també en els mestres i els pares. Com en els polítics, responsables últims dels desastres que causa l'epidèmia al Tercer Món davant de la mirada massa vegades indiferent d'Occident. El Dia mundial contra la sida ha de servir per conscienciar la gent de la necessitat urgent de combatre solidàriament els desastres que la malaltia encara causa arreu del Planeta.

Anna Sàez